

8 717278 710013

Het Parool

Vrij, Onverveerd

€3,90
MAANDAG
18 AUGUSTUS
2025
OPGERICHT IN 1940
85STE JAARGANG
NR 24.658

FOTO EVA PLEVIER

Op Lowlands was het knallen als vanouds

8

Uitgevallen scholieren bloeien op bij Digibende
12

'Boertige' JD Vance niet welkom tussen de deftige Britten
5

Veel jongeren zijn nog nooit bewust bij Sail geweest
4

Heitinga is nog lang niet klaar met de Ajaxpuzzel
16

Wat krijgt Zelensky vandaag voor elkaar bij Trump?
2

Als de baas van huis is, komt de kattenoppas
PS26

Initiatiefwet D66 en SP: op termijn hooguit 21 kinderen per klas

'Megaklas' opnieuw onder vuur

Klassen op basis- en middelbare scholen mogen op termijn maximaal 21 kinderen per leraar tellen, wat D66 en de SP betreft. Dat moet de onderwijskwaliteit én werkdruk ten goede komen.

Hanneke Keultjes
DEN HAAG

Het is niet voor het eerst dat D66 en de SP de klassengrootte aan banden willen leggen. Nu de scholen in regio Zuid weer beginnen, doen zij een 'ultieme poging' om kleine klassen toch in de wet vast te leggen. Dit keer niet alleen voor basisscholen, maar ook voor middelbare scholen.

"De eerste reactie is vaak: kan niet, want lerarentekort," erkent SP-Kamerlid Sandra Beckerman. "Wij draaien de discussie nu om: er is in Nederland geen lerarentekort, maar een tekort aan leraren die voor de klas willen staan."

Er zijn namelijk meer dan genoeg leerkrachten, stelt D66-Kamerlid Ilana Rooderkerk. "200.000 mensen hebben in ons land een lesbevoegdheid, dat is genoeg voor 10 kinderen per klas. Het probleem is dat leraren door de hoge werkdruk afhaken." Eén op de vier nieuwe leerkrachten stopt weer binnen vijf jaar.

Volgens Beckerman en Rooderkerk wordt het vak van leerkracht vanzelf aantrekkelijker als de klassen kleiner worden. Dan hebben leraren meer tijd voor de leerlingen.

Hoeveel klassen in Nederland dertig leerlingen of méér tellen, is onbekend. Scholen hoeven klassengroottes al sinds de eeuwwisseling niet meer te registreren. Ruim tien jaar geleden bleek uit een steekproef van het ministerie dat een kleine 10 procent van de klassen dertig kinderen of meer telt. Daarna zette een flinke daling in naar 2 procent van de klassen in 2019, maar in het schooljaar 2020/2021 was dat weer gestegen naar 5,4 procent.

Die ontwikkeling moet volgens D66 en de SP worden gestopt. In hun wetsvoorstel gaan de klassen direct naar maximaal 29 leerlingen en moet dat aantal 'op termijn' verder dalen naar maximaal 21. "Dat aantal komt uit onderzoek naar voren als optimaal voor de schoolprestaties van leerlingen," zegt Rooderkerk.

Kleineklassenfonds

Klassen kleiner maken kost geld, al zou voor de daling naar maximaal 29 kinderen per klas volgens D66 en de SP géén extra geld nodig zijn. Voor de verdere daling naar 21 scholieren willen de partijen een 'kleineklassenfonds' van 600 miljoen euro optuigen. Daarmee kunnen scholen waar de onderwijsachterstanden het grootst zijn en vmbo-scholen hun klassen verkleinen.

Om klassen op alle scholen kleiner te maken, is zo'n 1,5 miljard euro nodig. Rooderkerk: "Maar die investering levert ook veel op: volgens onderzoek zou klassenverkleining leiden tot 3,5 miljard euro méér bruto binnenlands product in tien jaar tijd."

D66 en SP gingen al eerder de strijd aan tegen klassen van 30 leerlingen of meer. Al in 2016

kwam toenmalig SP-Kamerlid Tjitske Siderius met een initiatiefwet tegen 'plofklassen' in het basisonderwijs, waar D66 zich later bij aansloot. In dat plan zouden de klassen maximaal 23 leerlingen tellen. Maar het wetsvoorstel lag al jaren op de plank, er was ook geen Kamermeerderheid voor.

Neerwaartse trend

Nu is die meerderheid wel in zicht, denken de Kamerleden. Rooderkerk: "Uit allerlei onderzoeken blijkt dat Nederland onderaan alle Europese lijstjes bungelt: het gaat slecht met lezen, schrijven en rekenen. Eén op de drie kinderen gaat van school zonder dat goed te kunnen. Er moet echt iets gebeuren om die neerwaartse trend te doorbreken." De D66'er wijst op onderzoek waaruit blijkt dat kleinere klassen zorgen voor betere leerprestaties.

Over het eerste initiatiefwetsvoorstel om kleine klassen op basisscholen vast te leggen, was de Raad van State zeer kritisch. De kabinetsadviseur zag geen onderbouwing voor de toenmalige grens van 23 leerlingen, vond dat de vrijheid van scholen om zelf hun onderwijs in te richten in de knel kwam en zag grote uitvoeringsproblemen door het lerarentekort.

'Er is geen lerarentekort, maar een tekort aan leraren die voor de klas willen staan'

In tegenstelling tot bij eerdere pogingen zou een Kamermeerderheid nu wél in zicht zijn